

Glasilo
„Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Urejuje:
Jakob Dimnik,
učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani.

Št. 4. Ljubljana, 16. svečana 1895. XXXV. leto.

Vsebina: B. V. Vodniku. — Prijateljem slovenskega učiteljstva! — Jos. Ciperle
Národna vzgoja. — Val. Burnik: Kako je risati zemljevid šolske občine. — Ukazi in
odredbe šolskih oblastev. — Listek. — Književnost. — Naši dopisi. — Društveni vestnik.
— Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

V. Vodniku.

Umrló je teló, tvoj duh nam žije,
Ki tvoja v sobi hranijo ga dela,
Katerih cena bodó še slovela
Ko srečnejšim znanomcem solnce sije.
J. Cimperman.

Zeljno se vspenja duh v neba višine,
Ker misel se iskrena mi vzbudila,
Da častno poslavi možá vrline,
Možá, ki naša mati ga povila.
Prešini, sveta moč, srcá globine,
Pomnóži se, oskromna pevčja síla,
Kar žiješ v duši, v spev se meni združi,
Vsak glas mi čustev v slavo njega služi!

Ustvaril Bog te komaj je v življenje,
Moj národ, vreden, da te lovó kiti,
Tvoj prvi dar ti bilo je mučenje
Za greh, ker velel Stvarnik tebi žiti,
Ker hotel si, da pridi kdáj vstajenje,
Če ne, vsaj mož, ki znal na boj buditi
Upehane, obupane duhove
In z delom vzbudil dómu lepše dnove.

Visoko pesem jaz želim zapeti
In vanjo rad prelil srcé bi svoje,
Da sleharnega mogla bi razgreti,
Ki naj osrečen slavo mu zapóje —
Iz prsij takšen spev ne more vreti,
Ker domoljubni čút okó mi moje
V temotne vodi preše dni nezgode,
Ko bil naš rod igrača je usode.

Nihče med vami, dedje vi pokojni,
Ni žil, da slušal prošnji hrepeneči?
Nihče, da bi od truda četi znojni
Branéči svojo last pot kazal k sreči?
In ni ga bilo, ki bi prapor bojni
Zavzdignil k vojski, vragom smrt grozeči?
Kdo li je bil, ki truda se ni strašil,
Ki vas na noge dramil, tujca plašil?

Molčíte vi, ker smrt veli molčati,
 A knjiga naše zgodovine pravi,
 Da dete kmetiska je rodila mati,
 Ki k časti je povzdignil je in k slavi —
 Saj zaklad našel v govorici zlati,
 Ki vrela mu iz ust, ko po dobravi
 Otok še trgal cvetje žive boje,
 Ki ljubil je kot mož do smrti svoje.

To dete si, Vodnik, ti v ródni vási,
 Odkoder stopil si pred svet učitelj;
 Ko prišli dómu, tebi resni časi,
 Obema bil najveščeji voditelj;
 Ko v tujih so zamrli naši glasi,
 Njih vrednosti si prvi ti stvaritelj:
 Ti zvezda bil v umetnosti in znanji,
 Slovenstvu oče v dóbi si tedanj!

Učitelj... Glas tvoj v cerkvi je in sóli
 K molitvi, k delu vabil duše verne;
 In bodísi, da živel ti kjerkoli,
 Oživljal v srcih vzore si stoterne;
 Razmučena si srca tešil holi,
 Lahkó duhove si krotil prešerne —
 Beseda vešča, polna učenosti,
 Pomogla tvojcem mnogim do blagosti.

Voditelj... Trn na žitja potu bódi
 Do krvi nas, kar tebi se zgodilo,
 Vsekdar vestí nas glas in srca vódi,
 Četudi sreče solnce se prikriilo,
 K resnici vsákdo vedno bliže hódi,
 V resnici svoje vsak dobi tešilo,
 Saj ona nas uči, da ti, voditelj,
 Nje prvih bil Slovenov si branitelj.

Stvaritelj ti književnosti tedanje,
 Zató i té, ki danes nas povzdiga;
 Pregnal tvoj genij v nas je dušno spanje,
 Saj njega moč nam kaže mnoga knjiga —
 Ti blažil glase naše, vlival vanje,
 Kar tvoje z vrednim pónosom podžiga,
 Kar priča nam, da rod smo mi Slovenci,
 Ne kruti rod, a vender rod jekleni.

A prva prvih je vrlin vrlina,
 Da v duši pevska moč je tebi žila,
 Katere silo prvič domovina
 In nje miloto prvič je čutila.
 Le ptičja grla pela so jedina,
 Molčala je Slovenom pevska Vila,
 A prišel Ti iz nas si v našo sredo
 In v spev k besedi družil si besedo.

In od tedaj mi vemo: glas, ki mati
 Ob naši govorila ga zibeli,
 S katerimi njo začeli mi smo zvati,
 V katerem najprej svoje smo umeli,
 Glas, ki prostost se mu od nekđaj krati,
 Ki tožni rabijo ga in veselí:
 Kot božji dar Sloven ga naj spoštuje,
 Sramota nanj, kdor njega se sramuje!

Duh tvoj, Vodnik, zapústi dom prostrani,
 Svoj večni dom nebeške poezije,
 In on nas spremljaj, on pri nas ostani,
 Kakór bršlan, ki k skali se privije —
 Zđaj... Ognja tvoje muze žarki znani
 Budé nam srca, spev iz njih ti lije:
 Dokler Sloveńu last bo zemlja zdrava,
 Med nami ne premine tvoja slava! —

B.

